

ZAŁĄCZNIK 9. PODSUMOWANIE WYNIKÓW PRAC BADAWCZYCH

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
Identyfikacja i analiza istotnych doświadczeń z wdrażania wsparcia w ramach WRPO	1.1-1.2	<p>We wszystkich OP osiągnięto wysokie wyniki realizacji zobowiązań wobec UE</p> <p>Dotychczasowe obszary interwencji uznać należy za ważne z punktu widzenia realizacji potrzeb regionu.</p> <p>Istnieje zbiór obszarów wymagających doskonalenia w WRPO 2021+: zarządzanie zasobami kadrowymi, obciążenie administracyjne, planowanie wartości wskaźników docelowych.</p>	<p>Zaleca się dalsze wspomaganie oświaty w zakresie inwestycji "twardych" i "miękkich", podobnie w ochronie zdrowia.</p> <p>Zaleca się wsparcie cyfryzacji usług.</p> <p>Zaleca się utrzymanie dotychczasowych praktyk ocenianych pozytywnie, w tym szczególnie w zakresie funkcjonowania systemu instytucjonalnego oraz wspomagających je systemów informatycznych, które wymagają jednak wprowadzenia pewnych usprawnień</p> <p>Zaleca się rezygnację z realizacji naborów zintegrowanych</p> <p>Dotacje nadal należy kierować do projektów o wysokim poziomie innowacyjności</p> <p>Należy zweryfikować ustalone dla WRPO 2014+ wskaźniki produktu i rezultatu pod kątem ustalania zbioru podobnych wskaźników dla WRPO 2021+.</p>
Określenie, z perspektywą do 2030 roku kluczowych uwarunkowań społeczno-ekonomicznych (z uwzględnieniem różnicowań wewnątrzregionalnych) oraz formalno-prawnych, które należy uwzględnić przy projektowaniu i wdrażaniu WRPO 2021+	1.3.-1.7	<p>Podsumowanie warunków określonych w dokumentacji unijnej, krajowej i wojewódzkiej oraz analiza <i>desk research</i> pozwalają na wyodrębnienie uwarunkowań społeczno-ekonomicznych dla projektowania WRPO 2021+.</p> <p>Ustalono uwarunkowania ogólne i specyficzne dla Wielkopolski, m.in. dotyczące przedsiębiorczości, innowacyjności, działalności IOB, świadczenia usług publicznych, transportu, energetyki, ochrony środowiska, rewitalizacji i specyficznych uwarunkowań dla terytorialnego wymiaru interwencji.</p> <p>Ustalono, w jaki sposób wyniki te należy uaktualnić o skutki pandemii COVID-19.</p> <p>Zaprezentowano również uwarunkowania dotyczące stosowania instrumentów wsparcia: dotacji, IF, instrumentów mieszanych.</p>	<p>Dotacje należy kierować do jst, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, podmiotów świadczących usługi publiczne, głównie w takich obszarach jak kultura, edukacja, turystyka, transport, ochrona środowiska, energetyka, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, włączenie społeczne, działalność IOB, działalność start-upów, działalność B+R (z wyjątkiem wdrożenia wyników prac). Oferta IF powinna być skierowana do przedsiębiorstw, szczególnie MŚP, przedsiębiorstw wdrażających wyniki prac B+R, ale także wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych oraz jst. Główne obszary tematyczne, w których zaleca się stosowanie IF stanowią: przedsiębiorczość i innowacyjność, rewitalizacja, energetyka.</p> <p>Wsparcie kierowane do różnych grup beneficjentów w ramach WRPO 2021+ powinno korespondować z celami strategicznymi i operacyjnymi dokumentu SRWW 2030, a także założeniami RIS 2030.</p>

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
			<p>Wsparcie powinno odpowiadać na bieżące potrzeby regionu w wielu obszarach interwencji. Należy wzmacniać potencjał gospodarczy regionu, budować jego innowacyjność i konkurencyjność.</p> <p>Obszary interwencji wraz z potrzebami w nich występującymi powinny zostać zweryfikowane przez uwzględnienie w nich kanałów szoku gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19. Weryfikacja ta musi być jednak ostrożnie przeprowadzona, bowiem z jednej strony należy w interwencji planować długoterminowe potrzeby i problemy regionu</p>
Określenie obszarów potencjalnej interwencji publicznej	2	<p>Ustalenie obszarów potencjalnej interwencji nastąpiło czterotorowo: poprzez analizę doświadczeń z realizacji poprzednich WRPO, ustalenie obszarów wynikających z dokumentów strategicznych województwa, wynikających z zainteresowania beneficjentów, oraz związane z wystąpieniem skutków pandemii COVID-19.</p> <p>Według potencjalnych beneficjentów na znaczeniu zyskały przede wszystkim edukacja, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, innowacyjność, rynek pracy. Straciły natomiast na znaczeniu przedsiębiorczość, rozwój kultury i transport publiczny.</p> <p>Zidentyfikowano 121 podobszarów interwencji w ramach realizacji CP 1-CP 5, które będą realizowane w ramach WRPO 2021+, oraz 7 podobszarów związanych z realizacją CP 6 (wsparcie z FST). Podobszaram, zgodnie z wynikami analizy, zostały przypisane priorytety: niski, średni lub wysoki, odnoszące się do konieczności uwzględnienia podobszaru w zakresie działań w WRPO 2021+.</p>	<p>Projekty proponowane przez wnioskodawców muszą stanowić kompromis pomiędzy ich faktycznymi potrzebami, potrzebami regionu jako całości, wytycznymi krajowymi i UE, które będą odzwierciedlać regulaminy konkursów. należy zmodyfikować zalecenia analizy <i>desk research</i> tak, by odpowiedzieć na wyzwania społeczne i gospodarcze w trakcie i po pandemii.</p> <p>W związku z charakterem skutków pandemii COVID-19 niezbędna jest aktualizacja analizy za 2 lata.</p> <p>Przy projektowaniu wsparcia należy wziąć pod uwagę demarkację wsparcia krajowego i regionalnego w ramach programów operacyjnych oraz innych.</p>
Ustalenie czy w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji występują, a jeśli tak to jakie, zawodności rynku (<i>market</i>	3.1., 3.2.	<p>We wcześniej wymienionych (podrozdział 2.4.) potencjalnych obszarach i podobszarach interwencji zidentyfikowano różne zawodności rynku, które tworzą</p>	<p>Interwencja w ramach WRPO 2021+ jest zasadna we wszystkich wcześniej wymienionych obszarach interwencji z uwagi na występujące niedoskonałości rynkowe.</p>

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
<i>failures</i>), nieoptymalny poziom inwestycji lub potrzeby inwestycyjne (krótko- i średniookresowe, a także długookresowe wynikające ze strategicznych zamierzeń rozwojowych) wymagające interwencji ze środków publicznych; ich charakterystyka, w możliwie szczegółowy sposób Identyfikacja dominujących i relatywnie stałych potrzeb inwestycyjnych artykułowanych przez główne grupy beneficjentów		zjawisko występowania nieoptymalnego poziomu inwestycji. Potencjalne grupy beneficjentów (m.in. jst, MŚP, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe) mają relatywnie stałe potrzeby inwestycyjne, które powinny być zbadane m.in. poprzez ustalenie wysokości niezaspokojonych potrzeb finansowych i luki finansowej oraz kapitałowej w celu zaprojektowania wsparcia w WRPO 2021+.	Proponuje się w większości obszarów interwencji zaplanować wykorzystanie zarówno dotacji, jak i IF, z komponentem umorzeniowym lub bez Należy aktualizować WRPO 2021+ w trakcie jego trwania na podstawie wyników monitoringu sytuacji gospodarczej, szczególnie wskaźników makroekonomicznych regionu oraz sytuacji MŚP w Wielkopolsce. Należy dokonać aktualizacji analizy potrzeb regionu w 2023 r.
Określenie, w przypadku podmiotów które nie otrzymały wsparcia lub wycofały wnioski, zakresu, wartości wsparcia o jakie się wstępnie ubiegały oraz powodów z jakich wnioski zostały wycofane lub nie otrzymały wsparcia	3.3.	Najwięcej WoD było odrzucanych w naborach w ramach OP1, OP3, OP4, OP8 na etapie oceny formalnej, w przypadku oceny merytorycznej - OP6, OP7, OP8 (ponad 20% wniosków) Odsetek wniosków wycofanych był najwyższy w przypadku OP1 (najpewniej z uwagi na otrzymanie wsparcia z innego źródła) 39% badanych wnioskodawców nieskutecznych napotkało trudności w trakcie składania WoD. Głównym powodem nieuzyskania wsparcia było nieodpowiednie przygotowanie WoD	Należy zweryfikować regulaminy, podręczniki dla wnioskodawców pod względem czytelności instrukcji dla odbiorcy Na szkoleniach dla wnioskodawców i podczas konsultacji z opiekunami konkursów należy zdecydowanie zaznaczać, że niedoszacowanie kosztów może być przyczyną odrzucenia WoD na etapie oceny merytorycznej zaleca się wprowadzenie IF dla przedsiębiorców (jako uzupełnienie dotacji lub alternatywa) nawet w obszarach, gdzie do tej pory występowały tylko dotacje (poza obszarem wspieranym z EFS+) Zaleca się szczególne zwrócenie uwagi słuchaczom na szkoleniach dla wnioskodawców na najczęściej popełniane błędy formalne Warto zadbać o ograniczenie obciążenia administracyjnego, a także czytelne rozgraniczenie wsparcia dla tych samych przedsięwzięć finansowanych z różnych źródeł, w tym na poziomie krajowym i regionalnym
Oszacowanie, w poszczególnych obszarach potencjalnej interwencji,	3.4.-3.5.	Na podstawie analizy <i>desk research</i> ustalono wysokość potrzeb finansowych, możliwości finansowania projektów	Zaleca się uwzględnienie wszystkich ustalonych podobszarów interwencji w planowanym zakresie WRPO 2021+.

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
<p>wysokości potrzeb finansowych wynikających ze zjawisk zidentyfikowanych i scharakteryzowanych w poprzednich zadaniach</p> <p>Ustalenie luki finansowej w poszczególnych potencjalnych obszarach interwencji, rodzaju i liczby podmiotów znajdujących się w luce, wysokości luki i potrzeb wymagających wsparcia w WRPO 2021+</p>		<p>inwestycyjnych oraz wysokość niezaspokojonych potrzeb finansowych we wszystkich wcześniej ustalonych obszarach potencjalnej interwencji.</p> <p>Dokonano klasyfikacji przyczyn powstania luki finansowej i kapitałowej na te związane z sytuacją rynkową (4 pozycje), sytuacją finansową (8 pozycji), skutkami pandemii COVID-19 (3 pozycje w klasyfikacji).</p> <p>Dokonano klasyfikacji przedsięwzięć oraz typów podmiotów znajdujących się w luce finansowej lub kapitałowej (rodzaje przedsięwzięć dla 7 typów podmiotów).</p> <p>Ustalono wysokość luki finansowej dla wszystkich potencjalnych obszarów interwencji, w tym w najszerszym ujęciu dla przedsiębiorczości i innowacyjności (luka całkowita, luka gwarancji, luka pożyczek, luka kapitałowa), dla MŚP, które są najbardziej narażone na skutki występowania niedoskonałości rynku.</p> <p>Ustalono 7 podobszarów wymagających wsparcia w ramach obszaru przedsiębiorczości, 11 w ramach innowacyjności, 7 w ramach działalności IOB, łącznie dla realizacji CP 1 25 podobszarów.</p> <p>Ustalono w przypadku ochrony środowiska 28 podobszarów, w ramach energetyki - 18 podobszarów, łącznie dla CP 2 - 46 podobszarów.</p> <p>Ustalono dla CP 3 (obszar transportu) 19 podobszarów potencjalnej interwencji.</p> <p>Dla CP 4 ustalono 6 podobszarów dla rynku pracy, 16 dla ochrony zdrowia, 17 dla integracji i pomocy społecznej, 18 dla edukacji, łącznie 57 podobszarów. Realizacja działań w ramach CP 4 będzie przebiegać przy wykorzystaniu środków z EFS+ oraz EFRR.</p>	<p>W przypadku przedsiębiorczości jeśli występuje luka finansowa, zaleca się zastosowanie IF w WRPO 2021+.</p> <p>W przypadku innowacyjności, z uwagi na wysokie ryzyko niepowodzenia przedsięwzięć, zaleca się zastosowanie dotacji, ew. instrumentów mieszanych.</p> <p>W przypadku występowania luki gwarancji zaleca się zastosowanie w WRPO 2021+ poręczeń, ew. reporeczeń.</p> <p>W przypadku występowania luki pożyczek, zaleca się zastosowanie w WRPO 2021+ IF w formie pożyczek.</p> <p>W ramach działań obejmujących usługi publiczne zaleca się zastosowanie dotacji.</p>

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
		W ramach realizacji CP 5 wyodrębniono 2 podobszary rewitalizacji oraz 9 podobszarów w terytorialnej interwencji, łącznie 11. Podsumowując, w kierunkowym modelu interwencji powinno się znaleźć 158 podobszarów interwencji.	
Opracowanie kierunkowego modelu interwencji biorąc pod uwagę wielkość alokacji przewidywanej przez KE dla Programu, strukturę alokacji wg CP, założenia dot. ring-fencingu i inne wynikające np. z pandemii COVID-19	4.1.	Ustalono strukturę alokacji według CP oraz regulacje dot. koncentracji tematycznej dla EFRR i EFS+ (m.in. 13% dla CP 1 w ramach EFRR), alokację dla EFRR i EFS+, w tym wysokość wkładu krajowego (30%) Ustalono hierarchię celów związanych z realizacją WRPO 2021+, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu zakresu WRPO 2021+ (CP, cele strategiczne i operacyjne SRWW2030, cele szczegółowe WRPO 2021+)	Zalecenia dotyczą kompatybilności treści modelu kierunkowego w stosunku do ustalonej hierarchii celów oraz struktury alokacji.
Określenie propozycji form wsparcia/finansowania w poszczególnych obszarach interwencji, w tym rozstrzygnięcie (typy przedsięwzięć, typy odbiorców ostatecznych IF i beneficjentów, komplementarność różnych form finansowania, zastąpienie dotacji przez IF)	4.2.	Dla każdego CP i zakładanych cs w ramach realizacji WRPO 2021+ stworzono fiszki instrumentów wsparcia dzieląc je na dotacje, IF, instrumenty mieszane, w tym w podrozdziale 5.2.3 uzasadniając zastąpienie dotacji przez IF. Dotacje zaproponowano dla obszarów innowacyjności, transportu, energetyki, ochrony środowiska, usług publicznych, terytorialnego wymiaru interwencji i rewitalizacji. IF zaproponowano dla obszarów przedsiębiorczości (mikropożyczka, pożyczka, poręczenie, reporeczenie), energetyki (pożyczka z premią dla poprawy efektywności energetycznej i montażu OZE), rewitalizacji (pożyczki z komponentem umorzeniowym dla jst)	Zgodnie z wytycznymi krajowymi, w ramach EFS+ nie będą proponowane IF. Minimalna wartość wszystkich IF w ramach WRPO 2021+ we wskazanych obszarach powinna wynosić ok. 1,75 mld zł (ok. 400 mln euro). Zaleca się zastosowanie szerokiego wachlarza transakcji objętych poręczeniem oraz rozważenie wprowadzenia reporeczenia wzorem tych w innych województwach. Reporeczenie powinno być zastosowane w szerszym zakresie niż w WRPO 2014+.
Rola, we wdrażaniu IF w WRPO 2021+, środków zwróconych z instrumentów finansowych 2007-2013 oraz 2014-2020	4.3.	Zgodnie z wytycznymi UE, środki zwrócone muszą być przeznaczane na te same działania, co w pierwotnym obrocie.	Środki zwrócone powinny być przeznaczone na tworzenie różnych produktów finansowych, uzupełniających ofertę IF i dotacji w ramach WRPO 2021+, m.in. pożyczki preferencyjne płynnościowe, obrotowe (w tym sektorowe), hipoteczne, celowe, linie finansowe dla

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
przeznaczonych do ponownego wykorzystania, których dysponentem jest lub będzie SWW (zapewnienie braku konkurencji między wsparciem, zapewnienie wymaganego wkładu krajowego w WRPO 2021+)		Na brak finansowania najbardziej narażone są młode i małe podmioty gospodarcze	pośredników finansowych, reporeczenia finansowania dłużnego, wkład krajowy.
Określenie, jakie typy podmiotów w poszczególnych obszarach interwencji byłyby zainteresowane pozyskaniem dotacji (przy danej wysokości wkładu własnego), a ile pozyskaniem IF (przy danych warunkach spłaty oraz gdy dotacje byłyby niedostępne) Określenie, w jakim stopniu i zakresie oraz w jakiej skali zidentyfikowane preferencje i możliwości potencjalnych beneficjentów związane z wyborem formy wsparcia mogą ulegać zmianom pod wpływem czynników powodowanych skutkami społeczno-gospodarczymi pandemii SARS-CoV-2	5.1., 5.2. , 5.4.	Zainteresowanie dotacjami było zróżnicowane w poszczególnych obszarach interwencji, choć można było zauważyć znacznie wyższą skłonność do skorzystania z dotacji przy zakładanym wkładzie własnym na poziomie 15% (wszystkie badane obszary) oraz 30% (szczególnie w obszarze transportu) Zanotowano bardzo niski odsetek respondentów skłonnych do skorzystania z IF we wszystkich obszarach interwencji (najwyższe odsetki zanotowano w przypadku przedsiębiorczości, innowacyjności i transportu, a także w przypadku efektywności energetycznej i montażu OZE wśród wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych). Nie zanotowano istotnej różnicy w skłonności do skorzystania z IF w przypadku, gdyby dotacje były niedostępne. Istnieje ryzyko zmian w zainteresowaniu instrumentami wsparcia w wyniku wystąpienia skutków pandemii COVID-19 (określono ich stopień i zakres oraz przyczyny)	Zaleca się utrzymanie oferty IF zaproponowanej w rozdziale 4 dot. kierunkowego modelu interwencji, w tym szczególnie należy zadbać o ich oferowanie w ramach obszarów przedsiębiorczości, transportu, energetyki. Zaleca się utrzymanie oferty dotacji w przypadku obszaru usług publicznych, rewitalizacji, innowacyjności. Z uwagi na ryzyko wystąpienia zmian w zainteresowaniu dotacjami i IF w przyszłości, zaleca się aktualizację modelu interwencji w 2023 roku.

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
Sformułowanie propozycji modyfikacji, które należałoby wprowadzić do kierunkowego modelu interwencji, w poszczególnych proponowanych obszarach interwencji	5.3.	Określono dla każdego instrumentu prezentowanego w podrozdziale 4.2. w ramach kierunkowego modelu interwencji, jaki model (podstawowy czy alternatywny) jest zalecany do zastosowania w docelowym modelu interwencji, biorąc pod uwagę wyniki prezentowane w podrozdziałach 5.1. i 5.2.	W docelowym modelu należy uwzględnić między innymi: a. wyższą ogólną skłonność i chęć wszystkich badanych docelowych grup do korzystania ze wsparcia dotacyjnego, b. niską skłonność do korzystania z IF, szczególnie wśród przedstawicieli jst (z nielicznymi wyjątkami, jak np. obszar transportu), c. dość wysoką skłonność do korzystania z IF wyrażoną przez przedstawicieli wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych w wybranych podobszarach (montaż instalacji OZE, termomodernizacja budynków).
Zaproponowanie, jakie formy wsparcia powinny być oferowane w ramach poszczególnych obszarów WRPO 2021-2027, jakie powinny być ogólne parametry tych produktów, w jaki sposób preferencje beneficjentów i odbiorców ostatecznych IF mogą zmieniać się w wyniku wystąpienia nieprzewidzianych zjawisk i czynników społeczno-gospodarczych i jak produkty finansowe mogą odpowiadać na ich wystąpienie Określenie oczekiwanego ilościowego i jakościowego wkładu każdego z proponowanych instrumentów finansowych w osiągnięcie	5.5.	Dla każdego CP i cs dla WRPO 2021+, zgodnie z założeniami demarkacji wsparcia krajowego i regionalnego w ramach programów operacyjnych (wg MFIPR), a także założeniami WRPO 2021+, sporządzono opis działań WRPO 2021+ zawierający: cel działania, typ projektu/inwestycji, typ beneficjenta, grupę docelową, formy wsparcia, uzasadnienie zastosowania instrumentu, charakter wsparcia (innowacyjny, obrotowy), uzasadnienie interwencji, proponowane warunki, proponowaną minimalną i maksymalną wielkość transakcji, proponowaną liczbę transakcji, proponowaną alokację w ramach WRPO 2021+ w zł.	W ramach zaproponowanych instrumentów wsparcia, w tym IF należy uwzględnić zalecenia z poprzednich podrozdziałów, dotyczące obszarów, w których powinno się wprowadzić IF. Zaleca się wprowadzenie IF w postaci pożyczek, poręczeń i reporeczeń, a w przypadku pożyczek – ułatwień w spłacie, jak okres karencji, wakacje w spłacie, preferencyjne oprocentowanie, premie w postaci umorzenia odsetek. Zaleca się weryfikację modelu docelowego po ustaleniu ostatecznej alokacji dla WRPO 2021+ w ramach negocjacji treści projektu UP.

Zadanie badawcze wg SOPZ	Rozdział/ podrozdział	Wyniki prac badawczych	Zalecenia
<p>celów szczegółowych WRPO 2021+</p> <p>Określenie oczekiwanego ilościowego i jakościowego wkładu każdego z proponowanych instrumentów finansowych w osiągnięcie celów szczegółowych WRPO 2021+.</p>			
<p>Oszacowanie efektu dźwigni w przypadku każdego proponowanego instrumentu finansowego wraz z krótkim uzasadnieniem do otrzymanych wyników</p>	5.6.-5.8.	<p>Ustalono, że konieczne jest zróżnicowane traktowanie inwestorów i podano przyczyny takiej konieczności wraz z proponowanymi zakresami działań zgodnie ze stwierdzonymi wcześniej niedoskonałościami rynkowymi w poszczególnych obszarach interwencji</p> <p>Ustalono, że konieczna jest aktualizacja oceny <i>ex ante</i></p> <p>Obliczono wysokość mnożnika i efektu dźwigni dla mikropożyczek, pożyczek i poręczeń</p>	<p>Zespół Badawczy rekomenduje wdrożenie zapisu art. 61. nowego Rozporządzenia ogólnego w zakresie zróżnicowanego traktowania inwestorów</p> <p>Zespół Badawczy zaleca dokonanie aktualizacji dwukrotnie w okresie do 2030 roku: w 2023 roku i 2025 roku</p> <p>Zespół Badawczy rekomenduje wprowadzenie szerokiego wachlarza IF dla podmiotów gospodarczych szczególnie w ramach realizacji CP 1, w tym poręczeń obejmujących różne produkty finansowe. Dodatkowo zaleca się wprowadzenie reporeczeń.</p>

Źródło: opracowanie własne.